

# JOURNALISTS

## En forskares vardag

Temat till ära beskriver en journalist sin vardag. **Maria Johansson** jobbar som radio- och tv-reporter för Yle i Åbo, ett inte helt ofarligt yrke ska det visa sig.

Tidigt en morgon åker vi iväg – jag, min reporterkollega och en fotograf. Greenpeace utlovar avslöjanden om ”skandalösa brister i säkerheten vid det stora kärnkraftsbygget i Euraminne” och som vanligt är medieuppslutningen stor. En lotskutter ska ta oss ut till ett stort lastfartyg där presskonferensen ska hållas. Vi puttrar iväg i maklig takt medan vinden tilltar. Båten lutar kraftigt åt sidorna, vågorna slår emot hyttfönstren och vi kränger över dem. Trots att det knappt finns något att hålla sig fast i så klättrar många ut på däck för att få frisk luft. Några flytvästar har vi inte. Jag mår illa.

Efter en lång och tålamodsprovande båtfärd är vi framme vid det stora gröna lastfartyget med de färggranna ränderna. Nu är det meningen att vi ska hoppa in i fartyget genom en liten lucka i järnskrovet från den krängande lotskuttern. Den hårda vinden ligger på, och vågorna slår i oss med sådan kraft att det är omöjligt för lotskuttern att hållas stadigt vid fartygets sida. ”Då är det bara att hoppa” ropar besättningen på fartyget. Vi dundrar in i fartygsskrovet och bort igen. ”Hoppa, hoppa!” Vi vägrar.

Lotskutterförarna inser att projektet inte kommer att lyckas. En god stund senare lyckas man svänga det stora fartyget så att vår båt ligger en smula i lä. Fortfarande kränger det ordentligt och med milt våld dras jag in genom den lilla luckan i skrovet. Vi har redan spräckt vår tidtabell och kräver att få göra våra intervjuer genast så att vi snabbt kan ta oss

tillbaka till fastlandet – annars blir det ingen juttu.

Den svenskspråkiga informatören ger en vag intervju om säkerhetsbristerna vid Olkiluoto och de ”skandalösa avslöjandena” visar sig vara välkända konstruktionsproblem som uppdragats och åtgärdats långt tidigare. Jag känner att vi förväntas bli språkrör för Greenpeaces principiella motstånd mot kärnkraft

---

”Jag får rådet att kasta mig ner med ryggen före genom skrovluckan.”

---

i allmänhet. Det förklarar väl varför vi befinner oss ute på ett stort lastfartyg – en dramatisk miljö gör budskapet mer spännande?

Vi ber att få åka tillbaka men det går inte eftersom lotskuttern har åkt sin väg. ”Vi fixar det, vi kör er med gummibåt!” slår informatören fast. Den lilla gummibåten firas ner i havet och kastas våldsamt mot skrovet av den kraftiga sjögången. Iklädd i överlevnadsdräkt protesterar jag och säger att det inte finns en chans att jag kunde ta mig ombord i gummibåten eftersom sjögången är så hård. Jag får rådet att kasta mig ner med ryggen före genom skrovluckan. Filmkameran firas ner i en sopsäck.

Föraren, en medelålders italienare, konstaterar att han inte känner farvattnen i området men han lugnar oss genom att

visa upp sin GPS-apparat. Men han tappar apparaten på durken, bitar lossnar och batterierna rullar ner i vattnet. En av passagerarna erbjuder sig navigera med hjälp av ett litet sjökort som han har i sin fickalmanacka. Gummibåten fräser iväg i 40 knop – för det är ju snärtigt att köra hårt! Nu är jag definitivt inte road längre, och klamrar mig fast i det lilla som finns att hålla i. Vi är stelfrusna och blöta när

veckor senare då samma gäng klättrar upp i en lyftkran på kärnkraftsbygget är mediebevakningen lika omfattande. En träffsäker kommentar efteråt var att lyftkransjippet var en typisk anti-händelse – den hade aldrig ägt rum utan den omfattande mediebevakningen. Stora högljudda jippon lönar sig tydligen. Men jag undrar hur mycket det gagnar miljön? Miljöfrågor kräver långsiktigt arbete och långsiktig bevakning. Hur ska den typen av miljöfrågor och miljöarbete klara sig i konkurrensen – höras och synas – bland dessa flashiga upptåg? Jag är urlerd på spektaklen! För mig är miljön betydligt viktigare och mer värd än så. Jippon väcker naturligtvis uppmärksamhet, men dessvärre misstänker jag att man alltför snabbt glömmet bort dem när de väl är över. Mer systematisk uppmärksamhet åt långsiktigt och seriöst miljöarbete i fortsättningen säger jag. Kanske Greenpeace då också vågar koncentrera sig lite mer på innehållet i sitt budskap än allt spektakel runtomkring?



Maria Johansson  
maria.johansson@yle.fi

vi väl kravlar oss upp på bryggan, men vi har ju trots allt klarat livhanken.

Vad i fridens dar ska det här inslaget handla om, undrar jag när vi sitter i bilen på väg tillbaka till redaktionen. Ska jag ge Greenpeace det eterutrymme de vill ha för att upprepa välbekant kritik mot kärnkraftsbygget? Eller borde inslaget istället handla om hur Greenpeace försätter tiotals människor i direkt fara genom sin – som vi upplevde det – nonchalanta inställning och bristfälliga säkerhetsarrangemang? Lyckligtvis händer inget värre än att en av reporterna bröt ett finger.

Greenpeace har en märklig förmåga att få mediernas uppmärksamhet. Också om vi *vet* att deras upptåg är konstruerade spektakel – ordnat enbart för oss journalister – så hänger vi mangrant på. Två